

Sygn. akt I UK 195/14

POSTANOWIENIE

Dnia 20 listopada 2014 r.

Sąd Najwyższy w składzie:

SSN Romualda Spyt

w sprawie z odwołania A. S.C. w K. – M. G.
przeciwko Zakładowi Ubezpieczeń Społecznych Oddziałowi w K.
z udziałem zainteresowanej J. G.
o umorzenie składek,
po rozpoznaniu na posiedzeniu niejawnym w Izbie Pracy, Ubezpieczeń
Społecznych i Spraw Publicznych w dniu 20 listopada 2014 r.,
skargi kasacyjnej A. S.C. w K. – M. G. i zainteresowanej J. G.
od wyroku Sądu Apelacyjnego w (...)
z dnia 14 stycznia 2014 r., sygn. akt III AUa (...),

- 1. odmawia przyjęcia skargi kasacyjnej do rozpoznania,**
- 2. oddala wniosek strony pozwanej o zasądzenie kosztów postępowania kasacyjnego.**

UZASADNIENIE

Wnioskodawcy – M. G., J. G., prowadzący działalność gospodarczą pod firmą A. s.c. - wnieśli skargę kasacyjną od wyroku Sądu Apelacyjnego w (...) z dnia 14 stycznia 2014 r.

Zaskarżonemu wyrokowi zarzucili naruszenie prawa materialnego przez błędną wykładnię art. 4 ust. 1 ustawy z dnia 24 kwietnia 2009 r. o zmianie ustawy o systemie ubezpieczeń społecznych oraz ustawy - Prawo bankowe (Dz.U. Nr 71, poz. 609 ze zm. – dalej jako ustawa nowelizacyjna), przez przyjęcie, że J. G. nie może domagać się umorzenia składek i zwrotu wpłaconych składek, do których

uiszczania w świetle ustawy abolicyjnej nie była obowiązana, a to z uwagi na oparcie się jedynie na wykładni literalnej przepisów z pominięciem wykładni funkcjonalnej zastosowanego przepisu.

Skarżący wnieśli o przyjęcie skargi kasacyjnej „z uwagi na to, że skarga jest oczywiście uzasadniona (...), gdyż przyjęcie, że J. G. nie może domagać się zwrotu opłaconych składek, do których uiszczania w świetle ustawy abolicyjnej nie była obowiązana w sposób oczywisty narusza prawo w tym, również konstytucyjną zasadę równości co pociąga za sobą również naruszenie zasady sprawiedliwości społecznej”.

W uzasadnieniu podniesiono, że: błędna wykładnia i niewłaściwe zastosowanie art. 4 ust. 1 ustawy o zmianie ustawy o systemie ubezpieczeń społecznych oraz ustawy - Prawo bankowe polega na tym, iż Sądy orzekające opierały się jedynie na wynikach literalnej wykładni prawa, z pominięciem wykładni funkcjonalnej i niezrozumieniu intencji ustawodawcy.

W odpowiedzi na skargę organ rentowy wniósł o jej oddalenie i zasądzenie na swoją rzecz kosztów postępowania kasacyjnego.

Sąd Najwyższy zważył, co następuje:

Zgodnie z art. 398⁹ § 1 k.p.c. Sąd Najwyższy przyjmuje skargę kasacyjną do rozpoznania, jeżeli w sprawie występuje istotne zagadnienie prawne (pkt 1), istnieje potrzeba wykładni przepisów prawnych budzących poważne wątpliwości lub wywołujących rozbieżności w orzecznictwie sądów (pkt 2), zachodzi nieważność postępowania (pkt 3) lub skarga kasacyjna jest oczywiście uzasadniona (pkt 4). W związku z tym wniosek o przyjęcie skargi kasacyjnej do rozpoznania powinien wskazywać, że zachodzi przynajmniej jedna z okoliczności wymienionych w powołanym przepisie, a jego uzasadnienie zawierać argumenty świadczące o tym, że rzeczywiście, biorąc pod uwagę sformułowane w ustawie kryteria, istnieje potrzeba rozpoznania skargi przez Sąd Najwyższy.

Gdy idzie o przyjęcie skargi do rozpoznania z uwagi na przesłankę oczywistej zasadności skargi, to trzeba przypomnieć, że w świetle utrwalonego orzecznictwa Sądu Najwyższego wynika ona zwykle z oczywistego, widocznego

prima facie naruszenia przepisów prawa polegającego na sprzeczności wykładni lub stosowania prawa z jego brzmieniem lub powszechnie przyjętymi regułami interpretacji. Nie chodzi zatem o takie naruszenie prawa, które może stanowić podstawę skargi w rozumieniu art. 398⁴ k.p.c., lecz o naruszenie kwalifikowane (por. postanowienia Sądu Najwyższego: z dnia 26 lutego 2008 r., II UK 317/07, LEX nr 453107, z dnia 25 lutego 2008 r., I UK 339/07, LEX nr 453109, z dnia 26 lutego 2001 r., I PKN 15/01, OSNAPIUS 2002 nr 20, poz. 494, z dnia 17 października 2001 r., I PKN 157/01, OSNP 2003 nr 18, poz. 437, z dnia 8 marca 2002 r., I PKN 341/01, OSNP 2004 nr 6, poz. 100, wyrok Sądu Najwyższego z dnia 22 stycznia 2008 r., I UK 218/07, LEX nr 375616). Jeżeli więc przesłanką wniosku o przyjęcie skargi kasacyjnej do rozpoznania miałyby być okoliczność, że skarga jest oczywiście uzasadniona (art. 398⁴ § 1 w związku z art. 398⁹ § 1 pkt 4 k.p.c.), skarżący powinien w uzasadnieniu wniosku zawrzeć wywód prawny wskazujący, w czym wyraża się ta „oczywistość” i przedstawić argumenty na poparcie tego twierdzenia, koncentrując się na wykazaniu kwalifikowanej postaci naruszenia przepisów prawa materialnego lub procesowego polegającej na jego oczywistości, widocznej *prima facie*, przy wykorzystaniu podstawowej wiedzy prawniczej (por. postanowienie Sądu Najwyższego z dnia 16 września 2003 r., IV CZ 100/03, LEX nr 82274). W zupełności chybiające jest wskazanie w tym kontekście przez skarżących, że „Błędna wykładnia i niewłaściwe zastosowanie polega na tym, iż Sądy orzekające opierały się jedynie na wynikach literalnej wykładni prawa, z pominięciem wykładni funkcjonalnej i niezrozumieniu intencji ustawodawcy”. Co do zasady bowiem, widoczne *prima facie* naruszenie przepisów prawa nie wymaga dokonywania interpretacji przepisów i konfrontowania różnych metod wykładni.

Można także wskazać, że powoływanie się przez skarżących na naruszenie konstytucyjnych zasad równości i sprawiedliwości społecznej, które ich zdaniem sprzeciwia się pozostaniu przy wykładni językowej przy wyjaśnieniu treści omawianego przepisu, jest nietrafne, gdyż art. 4 ust. 1 ustawy nowelizacyjnej poddany został kontroli merytorycznej przez Trybunał Konstytucyjny w orzeczeniu z dnia 12 lipca 2012 r., P 24/10 (OTK-A 2012 nr 7, poz. 79) właśnie w zakresie, w jakim uzależnia prawo do żądania umorzenia należności z tytułu składek na ubezpieczenia emerytalne, rentowe i wypadkowe z tytułu prowadzenia

pozarolniczej działalności od ich nieopłacenia. Trybunał Konstytucyjny stwierdził, że przepis ten nie narusza przepisów ustawy zasadniczej.

Skarżący nie zdołali zatem wykazać, że zachodzi potrzeba rozpoznania ich skargi przez Sąd Najwyższy, wobec czego z mocy art. 398⁹ k.p.c., należało postanowić jak w sentencji.

Odnosząc się do wniosku organu rentowego o zasądzenie kosztów postępowania kasacyjnego należy zauważyć, że zgodnie z art. 132 § 1 k.p.c. w toku sprawy pełnomocnicy profesjonalni doręczają sobie nawzajem bezpośrednio odpisy pism procesowych z załącznikami, do pisma procesowego wniesionego do sądu dołącza się dowód doręczenia drugiej stronie odpisu albo dowód jego wysłania przesyłką poleconą, zaś pisma, do których nie dołączono dowodu doręczenia albo dowodu wysłania przesyłką poleconą, podlegają zwrotowi bez wzywania do usunięcia tego braku. Pełnomocnik organu rentowego nie dołączył do odpowiedzi na skargę kasacyjną dowodu doręczenia pełnomocnikowi drugiej strony jej odpisu ani dowodu jej wysłania przesyłką poleconą, bowiem przystawiona na odpowiedzi na skargę kasacyjną pieczęćka o treści „ekspediowano dnia 24. 04.2014 r. polecony” nie stanowi dowodu wysłania pisma przesyłką poleconą. Skoro odpowiedź na skargę kasacyjną powinna zostać z tej przyczyny zwrócona, to nie jest możliwe uwzględnienie wniosku w niej zawartego o zasądzenie kosztów postępowania kasacyjnego.